

**Χαιρετισμός του Προέδρου του
ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
και της Ι.Κ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ κ. ΔΑΥΙΔ ΣΑΛΤΙΕΛ**

**Εκδήλωση τοποθέτησης «ΛΙΘΩΝ ΜΝΗΜΗΣ» στο Λιμάνι Θεσσαλονίκης
Α΄ προβλήτα (19-10-2016)**

Κυρίες και κύριοι,

Ο χώρος αυτός το λιμάνι της Θεσσαλονίκης είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την μακραίωνη εβραϊκή παρουσία στην πόλη.

Το κτίριο του τελωνείου, σχεδιασμένο από τον Ελί Μοδιάνο, στέκει ως υπόμνηση μιας εποχής κατά την οποία η Θεσσαλονίκη ήταν πραγματική Μητρόπολη, ένα πνευματικό και οικονομικό κέντρο πρώτης γραμμής, με το λιμάνι της να βοά καθημερινά. Τότε που το άκουσμα της Ισπανοεβραϊκής γλώσσας έσβηνε μόνο κατά τη διάρκεια του Σαμπάτ, όταν το ίδιο το λιμάνι αλλά η ευρύτερη περιοχή με τα εκατοντάδες μαγαζιά των ομοθρήσκων μας, νέκρωναν.

Όλα αυτά μέχρι το 1943, όταν για τη Ναζιστική Γερμανία και όσους εν πλήρει συνειδήσει την ακολούθησαν, αθώοι, που έδιναν ζωή σε αυτόν τον τόπο, άνθρωποι όπως ο Χαΐμ Μπενσοάμ, ο Εσδρά Πιντσών ή ο Ελιάου Μαΐρ, άνθρωποι με οικογένειες, παιδιά, φίλους, μετατράπηκαν σε αριθμούς – χωρίς αξιοπρέπεια, χωρίς προσωπικότητα - και εξοντώθηκαν σε ποσοστό 96%.

Αυτή η ακραία ρατσιστική συμπεριφορά, που προπαγανδίστηκε με επιστημονική μεθοδικότητα και ακρίβεια στοίχισε εκατομμύρια ζωές.

Η ιδέα του Gunter Demnig για τις λίθους μνήμης δίνει ξανά όνομα στα άτομα που απαρτίζουν αυτό το σύνολο εκατομμυρίων. Τιμά αυτούς που για επιτύμβια στήλη είχαν τον ουρανό του Άουσβιτς, του Μπίρκεναου, του Μπελζεκ, του Σομπιμπόρ, του Χέλμνο, της Τρεμπλίνκα και γενικότερα όσους μαρτύρησαν υπό το καθεστώς των Ναζί.

Αυτά τα μεταλλικά πλακίδια μόλις 10 εκατοστών, φέρνουν τα πρόσωπα αυτά στο σήμερα και υπογραμμίζουν με τον πιο λιτό και ουσιαστικό τρόπο πως το Ολοκαύτωμα δεν είναι κάτι που πέρασε ή κάτι που μπορεί να ξεχαστεί ως μια δυσάρεστη ιστορική συγκυρία.

Για τη Θεσσαλονίκη, που έχασε το 20% των πολιτών της που μπορεί να προσεύχονταν σε Συναγωγή αλλά ήταν πάνω από όλα Θεσσαλονικείς, η τοποθέτηση των στοιχείων αυτών στο δημόσιο χώρο, από την «Πρωτοβουλία Πολιτών για τους Λίθους Μνήμης στη Θεσσαλονίκη» με την υποστήριξη

- του οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης,
- του εκπαιδευτικού οργανισμού «Humanity in Action»,
- του Ιδρύματος «Remembrance, Responsibility, Future»,
- και του Ιδρύματος «Χάινριχ Μπελ Ελλάδας»,

έχει σημασία.

Έχει σημασία γιατί κάνει τη Θεσσαλονίκη – σε συνέχεια της πρωτοβουλίας τοποθέτησης που υλοποιήθηκε πέρσι από τους αποφοίτους του 1^{ου} Γυμνασίου Αρρένων – τμήμα του μεγαλύτερου αποκεντρωμένου μνημείου στον κόσμο, που αριθμεί πάνω από 60.000 τέτοιες επιγραφές σε όλη την Ευρώπη.

Προ ολίγων εβδομάδων διατυπώθηκε – δυστυχώς από επίσημα χείλη – ότι οι Εβραίοι που επιβίωσαν των Ναζιστικών διώξεων και οι απόγονοί τους οικειοποιήθηκαν το Ολοκαύτωμα, την δολοφονία των δικών τους ανθρώπων, ή όπως αναδιατυπώθηκε αργότερα ότι οι ίδιοι ανέδειξαν, το πιο οργανωμένο και μαζικότερο έγκλημα εναντίον της ανθρωπότητας.

Δεν ειπώθηκε δυστυχώς πως παρά τις όποιες προσπάθειες των απογόνων των θυμάτων, για να μένουν ζωντανά στη Μνήμη τα ιστορικά αυτά γεγονότα, το βάρος της τραγωδίας αυτής οφείλει να βαραίνει τις ψυχές όλων και να οδηγεί στο να διδάξουμε μέσα από αυτές τις επώδυνες εμπειρίες, όσους είχαν την τύχη να μην βιώσουν την χειρότερη εκδοχή της ανθρωπότητας.

Δεν ειπώθηκε δυστυχώς πόσο καίριο είναι, κυρίως για τους νεώτερους, σκύβουν με σεβασμό μπροστά σε μνημεία όπως αυτοί οι λίθοι μνήμης, όχι μόνο για να τιμήσουν τη μνήμη ανθρώπων όπως ο Αβραάμ Σουχαμή ή ο Μωύς Μόλχο αλλά για να διαβάσουν τις επιγραφές ... να αναλογιστούν και να σκεφτούν.

Να σκεφτούν πως αυτό θα μπορούσε να συμβεί στους ίδιους.

Στους γείτονές ή τους φίλους τους που θα εξαφανίζονταν μέσα σε μία νύχτα.

Πόσο εύκολο θα ήταν οι πλάκες αυτές να έχουν χαραγμένα άλλα ονόματα, πιο οικεία, και πως το να μη συμβεί αυτό μελλοντικά είναι και στο δικό τους χέρι.

Εύχομαι κάποια μέρα να μπορέσουμε να δούμε 50.000 λίθους μνήμης διασκορπισμένους σε όλη την πόλη. Στα σημεία που έζησαν αυτοί οι Θεσσαλονικείς.

Γιατί τελικά τα Stolpersteine δεν είναι ένα απλό μνημείο. Μιάς και έτσι όπως αυτοί οι μικροί λίθοι χωνεύουν στο έδαφος είναι σαν να γυρίζει οι ψυχή αυτών των Θεσσαλονικέων στην Πατρίδα.

Και με τον τρόπο αυτό, θα είναι απόλυτα ξεκάθαρο ότι η πόλη δεν ξέχασε και δεν θα ξεχάσει ποτέ τα παιδιά της.

Σας ευχαριστώ.